

АКТ
лісопатологічного обстеження лісових насаджень
по ДП «Волинський військовий лісгосп»
на доцільність проведення в них суцільних санітарних рубок

12 грудня 2025 року

м. Луцьк
Волинська область

Нами, комісією на підставі поданого виклику ДП «Волинський військовий лісгосп» № 665 від 08.12.2025 року та наказу в складі: начальника відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Володимира КАСЯНЧУКА, заступника начальника філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист» Валентина МАЦКОВА, за участю головного лісничого ДП «Волинський військовий лісгосп» Віктора МАКСИМЧУКА та лісничих ДП «Волинський військовий лісгосп», а саме: лісничого Грушівського лісництва Миколи МЕЛЬНИЧУКА, а також Березнівського міського голови Руслана ПИЛИПЧУКА, голови Малолюбашанської ОТГ Світлани КОВАЛЬЧУК провела лісопатологічне обстеження насаджень ДП «Волинський військовий лісгосп» на доцільність проведення в них суцільних санітарних рубок.

Обстеження проведено в натурі в період з 09.12 по 12.12.2025 року.

Таксаційна характеристика вказана згідно матеріалів базового лісовпорядкування станом на 01.01.2018 року.

Грушівське лісництво

Квартал 55, виділ 12, площа виділу 15,2 га, (в рубку кв. 55, вид. 12(1), пл. 0,9 га); склад насадження 3ДЗЗСЗЗБП1ОС; вік 55р.; Н-18 м; Д-18 см; бонітет 2; повнота - 0,65; ТЛУ-СЗГД; запас на 1га-200; категорія захисності лісів – експлуатаційні. Повідомлення про погіршення санітарного стану насаджень є в наявності. Акт розбіжності по зміні головної породи додається.

Квартал 74, виділ 59, площа виділу 1.3 га, (в рубку кв. 74, вид. 59(1), пл. 0,6 га); склад насадження 5БПЗВЛЧ2СЗ; вік 50р.; Н-22 м; Д-24 см; бонітет 1; повнота – 0.70; ТЛУ-В4ДС; запас на 1га-220; категорія захисності лісів – експлуатаційні. Повідомлення про погіршення санітарного стану насаджень є в наявності. Акт розбіжності по зміні головної породи додається.

Насадження пошкоджені та втрачають технічну якість деревини внаслідок ураження лісовою пожежею в минулих роках (акти про пожежу на час обстеження не представлено). Насадження першочергово потребують поліпшення санітарного стану так, як є осередками розмноження стовбурових шкідників.

За результатами обстеження встановлено, що насадження пошкоджене стійкою низовою пожежею. Деревина мають ознаки відмирання камбіального шару (камбій – шар живих клітин, розташованих між корою та деревиною стовбура).

Висота нагару стовбура під час стійкої низової пожежі сягала зони перехідної та тонкої кори, що викликало пошкодження камбіального шару та призвело до внутрішнього порушення метаболізму. Горіння лісової підстилки протягом тривалого періоду стійкої низової пожежі викликало негативний вплив на кореневу систему

насаджень, що призвело до порушення метаболізму та погіршення живлення внаслідок обгорання поверхневої кореневої системи. Кореневі лапи та кореневі шийки дерев з ознаками обпалу переважно більше $\frac{3}{4}$ периметра стовбура, висота нагару сягає від 0,5 до 1,0 м.

На обстеженій ділянці основна маса дерев які відносяться до IV-VI категорії санітарного стану.

Згідно матеріалів пробних площ обов'язковому вирубуванню підлягає відповідно 23-39 % запасу деревини.

При обстеженні було встановлено, що показник повноти на даній ділянці лісу без врахування дерев 4-6 категорії санітарного стану, призведе до зменшення повноти насаджень нижче встановленого показника, у відповідності п. 27 СПЛУ, дані насадження потребують суцільної санітарної рубки. Дані рубку необхідно провести протягом 2026 року.

Грушівське лісництво

Квартал 79, виділ 37, площа виділу 0.8 га, (в рубку кв. 79, вид. 37(1), пл. 0,6 га); склад насадження 5С35БП ; вік 50р.; Н-22 м; Д-24см; бонітет 1; повнота - 0,70; ТЛУ-В4ДС; запас на 1га-190; категорія захисності лісів – експлуатаційні. Повідомлення про погіршення санітарного стану насаджень є в наявності.

Квартал 83, виділ 21, площа виділу 3.5 га, (в рубку кв. 83, вид. 21(1), пл. 0,4га); склад насадження 7С31Д32БП ; вік 65р.; Н-20 м; Д-24см; бонітет 2; повнота - 0,55; ТЛУ-В3ДС; запас на 1га-180; категорія захисності лісів – експлуатаційні. Повідомлення про погіршення санітарного стану насаджень є в наявності.

Квартал 84, виділ 48, площа виділу 0.9 га, (в рубку кв. 84, вид. 48(1), пл. 0,3 га); склад насадження 10С3 ; вік 55р.; Н-20 м; Д-22см; бонітет 1; повнота - 0,65; ТЛУ-В3ДС; запас на 1га-250; категорія захисності лісів – експлуатаційні. Повідомлення про погіршення санітарного стану насаджень є в наявності.

Квартал 84, виділ 13, площа виділу 0.6 га, (в рубку кв. 84, вид. 13, пл. 0,6 га); склад насадження 8С3(55)2С3(70) ; вік 55р.; Н-21 м; Д-24см; бонітет 1; повнота - 0,60; ТЛУ-В3ДС; запас на 1га-250; категорія захисності лісів – експлуатаційні. Повідомлення про погіршення санітарного стану насаджень є в наявності.

Основною причиною ослаблення соснових насаджень є заселення ослаблених дерев стовбуровими шкідниками (вершинний короїд, короїд стенограф, синя соснова златка, великий та малий соснові лубоїди).

Сухостійні і всихаючі дерева сосни заселені, а в більшій частині відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (при відлученні відмерлої кори чітко видно ознаки життєдіяльності стовбурових шкідників, а саме маточні та личинкові ходи, шлюбні камери, льотні отвори, а також продукти життєдіяльності, тощо), результат діяльності котрих на даний час призвів до ослаблення та повної загибелі окремі дерева сосни. На окремих ділянках на підстилці виявлено незначну кількість опалих пагонів сосни, що свідчить про заселення дерев малим і великим сосновими лубоїдами.

Характер пошкодження поодинокій, всихання по стовбуру спостерігається з верху до низу, дерева сосни з частково відсутньою хвоєю, переважна більшість дерев, котрі потребують рубки 4-6 категорії санітарного стану, стовбурова частина також пошкоджена офіоостомовими грибами (характерне синьо-фіолетове

забарвлення деревини при відлущенні кори).

Згідно матеріалів пробних площ, обов'язковому вирубуванню підлягає відповідно 31-43% запасу деревини.

При обстеженні на даний час було встановлено, що показник повноти даних ділянок лісу без врахування дерев 4-6 категорії санітарного стану становитиме нижче показників зазначених в п. 27 «Санітарних правил в лісах України» зі змінами відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 09.09.2020 року №826.

В даних насадженнях доцільно провести суцільні санітарні рубки.

Дані рубки необхідно провести протягом 2026 року. Лісовідновлення забезпечити шляхом створення лісових культур в терміни передбачені постановою Кабінету Міністрів України про лісовідновлення № 303.

Висновки та пропозиції:

1. Обстежені насадження створюють незадовільний санітарний стан, деревина втрачає свої технічні якості, проходить розповсюдження стовбурових шкідників та стовбурових гнилей.

2. Для наведення належного санітарного стану, з метою запобігання розповсюдження шкідників та хвороб лісу, недопущення втрат технічної якості деревини доцільно провести суцільні санітарні рубки на площі **3.4 га**.

3. З метою обмеження негативного впливу на стан лісів та їх відтворення на кожному ділянці до початку рубки скласти карту технологічного процесу розроблення лісосік, яка з урахуванням конкретних умов повинна відображати природоохоронні (запобігання ерозії ґрунтів, збереження підросту тощо.), лісівничі та організаційні вимоги.

4. Рубки провести дотримуючись п.27 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995р. за № 555 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. за № 756) з змінами та доповненнями.

5. Очистку лісосіки від порубкових залишків провести дотримуючись правил пожежної безпеки в лісі.

6. На зрубках провести лісокультурні заходи згідно типу лісорослинних умов.

7. Лісовій охороні підприємства вести постійний лісопатологічний моніторинг за санітарним станом насаджень, своєчасно виявляти осередки шкідників та хвороб лісу, і в першу чергу під час проведення суцільних санітарних рубок, вживати додаткові заходи до запобігання їх поширенню та зростанню чисельності.

8. Пробні площі в обстежених насадженнях закладались по всій площі запланованих рубань шляхом перелікової таксації спеціалістами ДП «Волинський військовий лісгосп».

9. Спеціалістам підприємства, при виявленні червоно книжних рослин та тварин, діяти згідно чинного законодавства.

До акту додаються додатки:

- № 6 СПЛУ ; №7 СПЛУ;
- планчики ділянок;

Акт складено в 3-ох примірниках, котрі надаються:

- Філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист»
- Північно-Західне міжрегіональне УЛМГ
- ДП «Волинський військовий лісгосп»

Акт підписали:

Начальник відділу
мисливського господарства,
охорони та захисту лісів
Північно-Західного міжрегіонального УЛМГ

Володимир КАСЯНЧУК

Заступник начальника
філії „Рівнелісозахист”
ДСЛП «Київлісозахист»

Валентин МАЦКОВ

Головний лісничий
ДП «Волинський військовий лісгосп»

Віктор МАКСИМЧУК

Лісничі:
Грушівського лісництва

Микола МЕЛЬНИЧУК

Березнівський міський голова

Руслан ПИЛИПЧУК

Голова Малолюбашанської ОТГ

Світлана КОВАЛЬЧУК

